

dosarul nr. 2ra-1506/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Miron)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Societate pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și de Ghidulean Tatiana, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ghidulean Tatiana împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, intervenienți accesorii Societatea Comercială „Diata-Plus” Societatea cu Răspundere Limitată, Inspectoratul de Stat al Muncii și Ball Maria cu privire la încasarea indemnizației unice ca urmare a accidentului de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de SA „Apă-Canal Chișinău” și de Ghidulean Tatiana și a fost menținută hotărârea din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă

La 19 septembrie 2014 Ghidulean Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, intervenienți accesorii Societatea Comercială „Diata-Plus” Societatea cu Răspundere Limitată, Inspectoratul de Stat al Muncii și Ball Maria cu privire la încasarea indemnizației unice ca urmare a accidentului de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Ghidulean Tatiana a indicat că fiul său Ghidulean Sergiu, a.n. 07.08.1983 a fost angajat în calitate de controlor la întreprinderea SA „Apă-Canal-Chișinău”, începând cu 11 martie 2013 și până la 15 aprilie 2014, fapt confirmat prin Extrasul din carnetul de muncă. La data de 15 aprilie 2014, în timpul executării obligațiilor de serviciu, care au fost puse în sarcină de către SA „Apă-Canal Chișinău”, Ghidulean Sergiu a decedat, motivul decesului fiind accidentul de muncă și anume asfixie mecanică prin aer comprimat, fapt confirmat prin Certificatul medical constatator al decesului nr.784 și procesul-verbal nr.13/2 privind cercetarea accidentului de muncă mortal, întocmit de către Inspectoratul de Stat al Muncii.

Conform art.18 alin.(2) din Legea securității și sănătății în muncă nr.186 din 10.07.2008, în caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul și în mărimea stabilită de lege, și, în plus, le plătește, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulțit la numărul anilor compleți pe care acesta nu i-a trăit până la vârsta de 62 ani, dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale.

Potrivit art.1419 alin.(1) lit.c) Cod civil (în redacția legii până la modificările din 01 martie 2019), în cazul decesului persoanei ca urmare a vătămării grave a integrității corporale sau a altei vătămări a sănătății, dreptul la despăgubire îl au unul dintre părinții defunctului.

Conform Certificatului eliberat de SA „Apă-Canal Chișinău” nr.2831-05 din 05.08.2014, pentru ultimele 12 luni de activitate la întreprindere, Ghidulean Sergiu a beneficiat de salariu/venit în mărime totală de 41 182,92 lei, care și este salariu mediu anual.

La data decesului Ghidulean Sergiu avea împliniți 30 ani. Ținând cont de prevederile art.18 alin.(2) din Legea securității și sănătății în muncă nr.186 din 10.07.2008, SA „Apă-Canal Chișinău” urmează să-i plătească, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică în mărime de 1 317 853,34 lei. Calculul indemnizației unice: $41\ 182,92 \text{ lei} \times 32 \text{ ani} = 1\ 317\ 853,34 \text{ lei}$.

A menționat reclamanta că dat fiind că fiul său, Ghidulean Sergiu, angajat la SA „Apă-Canal Chișinău”, a decedat în urma executării obligațiilor de serviciu, care au fost puse în sarcină de către SA „Apă-Canal Chișinău” motivul decesului fiind accidentul de muncă, și anume asfixie mecanică prin aer comprimat, ei i-au fost cauzate suferințe psihice și fizice considerabile, care în sine constituie un prejudiciu moral. Prejudiciul moral cauzat, ținând cont de suferințele psihice și fizice considerabile cauzate în urma decesului fiului său, le evaluează la suma de 2 000 000 lei, care, ținând cont de prevederile art.1422 Cod civil (în redacția legii de până la modificările din 01 martie 2019) , urmează a fi achitate din contul SA „Apă-Canal Chișinău”.

În scopul soluționării amiabile pe calea extrajudiciară a litigiului dat, la data de 18 august 2014 s-a adresat cu o reclamație către întreprinderea SA „Apă-Canal Chișinău” nr.Gh389/14, prin care a solicitat achitarea indemnizației unice pentru decesul fiului de 1 317 853,34 lei și a prejudiciului moral 2 000 000 lei, însă prin scrisoarea nr.Gh389/14 din 21 august 2014 i-au fost respinse cerințele.

A solicitat reclamanta încasarea de la SA „Apă-Canal Chișinău” a indemnizației unice ca urmare a decesului fiului în sumă de 1317853,34 lei, a prejudiciului moral 2 000 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău s-a admis parțial acțiunea; s-a încasat de la SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul Tatiane Ghidulean indemnizația unică ca urmare a accidentului de muncă în sumă de 1 317 853,34 de lei, prejudiciul moral 50 000 de lei și cheltuieli de judecată 4 000 de lei. În rest, pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral a fost

respinsă. S-a încasat de la SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul statului taxa de stat 39 635,59 de lei.

Ghidulean Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia în partea respingerii pretențiilor cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat apel împotriva hotărârii din 01 martie 2018 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Ghidulean Tatiana, a fost admis apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, a fost casată hotărârea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Prin hotărârea din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul Tatiane Ghidulean indemnizația unică ca urmare a accidentului de muncă în sumă de 1 317 853, 34 lei și prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, cheltuielile de judecată pentru asistenței juridică - 7 000 lei, iar în total suma ce urmează a fi încasată constituie 1 374 853, 34 de lei. În rest, cerințele din cererea de chemare în judecată s-au respins, ca fiind neîntemeiate. S-a încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 39 635, 59 de lei.

La data de 05 iulie 2019 SA „Apă-Canal Chișinău” a depus apel împotriva hotărârii din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La data de 02 august 2019, Ghidulean Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, modificarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea în care s-a hotărât încasarea prejudiciului moral în sumă de doar 50 000 lei, prin majorarea cuantumului sumei prejudiciului moral ce urmează a fi încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul Tatiane Ghidulean ca urmare a producerii accidentului de muncă, de la 50 000 lei la 2 000 000 lei.

Prin decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de SA „Apă-Canal Chișinău” și de Ghidulean Tatiana și a fost menținută hotărârea din 04 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel a menționat că prima instanță corect a stabilit că vinovăția reprezentanților SA „Apă-Canal Chișinău” a fost dovedită pe deplin astfel reclamanta este îndreptățită de a solicita încasarea indemnizației unice.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a admis pretenția cu privire la încasarea în beneficiul Tatiane Ghidulean din contul SA „Apă-Canal Chișinău” a sumei de 1 317 853,34 lei cu titlu de indemnizație unică pentru decesul fiului, ca urmare a accidentului de muncă mortal. Or, cunatumul indenmnizației a fost calculat reieșind din salariul mediul anual al defunctului Ghidulean Sergiu pentru ultimele 12 luni de activitate la SA „Apă-Canal Chișinău” ce a constituit 41

182,92 lei, în vârstă de 30 ani la momentul producerii accidentului de muncă mortal, precum și numărul anilor compleți pe care Ghidulean Sergiu nu i-a trăit până la vârsta de 62 ani - vârsta de pensionare conform legii.

Cu referire la pretenția cu privire la încasarea în beneficiul Tatiane Ghidulean din contul SA „Apă-Canal Chișinău” a sumei de 2 000 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral, Colegiul a menționat că reclamantei i-au fost cauzate suferințe psihice și fizice considerabile. În acest sens, instanța de apel a apreciat că ținând cont de particularitățile cauzei, dar și comportamentul fiecărui participant la raportul juridic constatat, prima instanță corect a estimat suma de 50 000 de lei dispusă spre încasare cu titlu de prejudiciu moral, or cea solicitată de 2 000 000 de lei este una exagerată și neechitabilă.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată și concluzia instanței de fond referitor la încasarea sumei de 7 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, apreciindu-le ca fiind reale, necesare și rezonabile.

La 22 iulie 2020 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Astfel, instanța constatând încălcările prevederilor legale de către victimă, soldate cu decesul acesteia, atestă doar vinovăția pârâtului, contrar normelor legale, la care instanța nu face referire. În opinia recurentului, instanța urma să ia în calcul vinovăția atestată a victimei și să aplice normele obligatorii cu privire la vinovăția mixtă, adică să reducă suma indemnizației potrivit gradului de vinovăție.

La 14 august 2020 Ghidulean Tatiana, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că cuantumul de 50 000 de lei dispus de instanță pentru încasare cu titlu de prejudiciu moral este unul prea mic și neechitabil, ținând cont de caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate recurentei suportate până în prezent.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a emis hotărârea la data de 07 iulie 2020. Prin urmare, recursurile declarate la data de 22 iulie 2020 și respectiv la 14 august 2020 sunt în termen.

Prin referință Ghidulean Tatiana a solicitat respingerea recursului declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Societate pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și de Ghidulean Tatiana, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Societate pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și de Ghidulean Tatiana, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Societate pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și de Ghidulean Tatiana, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Societate pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și de Ghidulean Tatiana, reprezentată de avocatul Petrușca Sergiu, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru